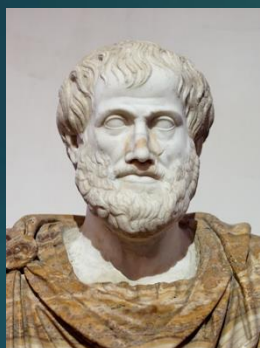


Sociální psychologie

ÚVOD DO PŘEDMĚTU

Východisko

člověk jako společenská bytost



Člověk je bytost přirozeně společenská.

Aristoteles



Já je vždy ve vztah k nějakému protějšku. Já samo o sobě neexistuje. Je vždy součástí dvojice Já-Ty nebo Já-Ono.

Ve vztahu Já-Ty je Já je osobou, stejně jako Ty

Martin Buber

PŘEDMĚT ZKOUMÁNÍ SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Východiska

Sociologie a psychologie

Zkoumání, jak jsou myšlenky, city a chování jedinců ovlivňovány aktuální, představovanou nebo naznačovanou přítomností jiných

Gordon W. Allport

Sociální psychologie je vědecké studium efektu sociálních a kognitivních procesů na způsob, jakým jedinci vnímají jiné lidi, způsob, jakým je ovlivňují a vytvářejí si vztahy k nim.

E. R. Smith a D. M. Mackie

Cíle předmětu

- ▶ identifikovat některé psychosociální jevy a interpretovat je na základě etablovaných teorií,
- ▶ porozumět probíraným sociálním jevům a procesům, takže k nim dokáže hledat a formulovat příklady z vlastní zkušenosti a ze školní odborné praxe,
- ▶ používat a vysvětlit základní terminologii z oblasti sociální psychologie,
- ▶ reflektovat vlastní psychické procesy a chování a vysvětlit je na základě teorií sociální psychologie,
- ▶ řešit příklady z osobní i profesní praxe a rozhodovat a interpretovat je v souladu s poznatky ze sociální psychologie,

Témata vybraná pro tento předmět

- ▶ Psychika jedince a společnost. Socializace.
- ▶ Východiska soc. psychologie, symbolický interakcionismus, sociální konstruktivismus.
- ▶ Sociální učení, nápodoba, identifikace.
- ▶ Sociální percepce, kognice a atribuce.
- ▶ Sociální motivace.
- ▶ Postoje a jejich změna.
- ▶ Sociální komunikace.
- ▶ Osobní vztahy – afiliace, atraktivita, láska.
- ▶ Agrese.
- ▶ Prosociální chování (altruismus).
- ▶ Kooperace, kompetice, konflikty.
- ▶ Malé sociální skupiny.
- ▶ Konformita.
- ▶ Makrosociální jevy a procesy.

Podmínky úspěšného absolvování

IS - obsah prezentací ve studijních materiálech

Moodle - klíč k zápisu: SoPsy26

Konzultace

Konzultační hodiny jsou zveřejněny na ISu

Mailem: sivek@jabok.cz

Pro zdárné absolvování předmětu je nutné úspěšná realizace projektu

Závěrečný projekt

Zahrnuje předměty:

- ▶ V_2105 Sociální psychologie
 - ▶ V_2852 Metody muzikoterapie pro výchovu a rozvoj II
 - ▶ V_2842 Metody práce ve výtvarné výchově II
-

Cíl:

Studenti vypracováním projektu prokáží, že znají metody výchovy a dokáží jich cíleně a přiměřeně využít v práci se zvolenou cílovou skupinou. Zároveň při tom prokáží znalost souvisejících pojmů ze sociální psychologie a prokáží, že rozumí jejich využití při zvolené aktivitě.

Studenti dokáží spolupracovat v týmu a umí svou práci zhodnotit.

Studenti dokáží výsledky své práce prezentovat.

Zadání:

Studenti v tříčlenných skupinách písemně vytvoří cílený program (přiměřené délky) pro vybranou cílovou skupinu na základě zpracování osnovy *pro přípravu programu*. Každá skupina si vybere jinou cílovou skupinu a stanoví si základní pojmy ze sociální psychologie, které s touto skupinou a cílem aktivity souvisí

Vyhodnocení proběhne v kolokviích po 4 skupinách (tzn. 12 lidí) a bude trvat vždy 120 minut. Každá trojice bude prezentovat během 10 min. nejdůležitější body svého projektu. Dalších 20 minut bude určeno na diskusi o představeném projektu. Závěrem prezentace zazní zpětná vazba ostatních přítomných.

Závěrečný projekt

Harmonogram

- ▶ Trojice utvoříte do 15. října a připravíte si návrh cílové skupiny, cíle a souvisejících pojmů ze sociální psychologie.
- ▶ Do 20. 11. absolvujete konzultaci ze sociální psychologie a budete mít schválenou cílovou skupinu, cíl programu a pojmy ze sociální psychologie
- ▶ Do 15. 12. absolvujete konzultaci z výchov a budete mít schválené celé zadání projektu.
- ▶ Každá skupina absolvuje alespoň jednu konzultaci týkající se soc. psychologie a jednu konzultaci týkající se příslušné výchovy. Trojice může absolvovat i další konzultaci týkající se dalších oblastí jejich práce. Způsob konzultací bude probíhat podle dohody s vyučujícími.
- ▶ Týden **4. - 8. 1. 2027** je určen pro přípravu projektů. V tomto týdnu můžete využít rozšířených konzultačních hodin jednotlivých vyučujících. Můžete však své projekty připravovat ihned po schválení celého zadání svého projektu. To se týká především studentů kombinovaného studia.
- ▶ Ve zkuškovém období, mezi 12. 1. a 30. 1. budou vypsány termíny pro kolokvia, na kterých pak budete své projekty prezentovat.
- ▶ Termíny kolokvií budou vypsány spolu s ostatními termíny zkoušek začátkem prosince.
- ▶ Nejpozději 5 dnů před kolokviem uloží každá skupina do příslušné odevzdávací úpravy úplnou písemně zpracovanou přípravu svého projektu podle zadané osnovy. Neodevzdání přípravy nebo závažné nedostatky (např. chybějící části osnovy) budou důvodem k nepřipuštění ke kolokviu.

Kritéria hodnocení

- ▶ Aktivní přítomnost na obou konzultacích a na kolokviu
- ▶ Formálně i obsahově správně a včas odevzdaná příprava, úplnost naplnění osnovy ve všech bodech a požadavcích
- ▶ Schopnost vymezit a použít související pojmy ze sociální psychologie
- ▶ Použití muzikoterapeutických či výtvarných aktivit a zorganizování celého programu odpovídá cíli projektu a potřebám cílové skupiny.
- ▶ Dodržení termínů a absolvování požadovaných kolokvií
- ▶ Kvalitní a srozumitelná prezentace připraveného programu
- ▶ Aktivní účast všech členů týmu při přípravě a prezentaci

Doporučená literatura:

HEWSTONE, M., STROEBE, W. *Sociální psychologie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5.

KOPECKÁ, I. *Psychologie: učebnice pro obor sociální činnost* 2. díl. Praha : Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3876-5

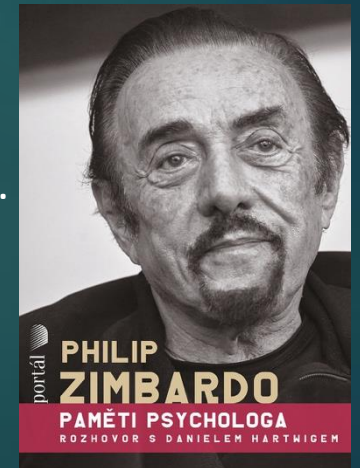
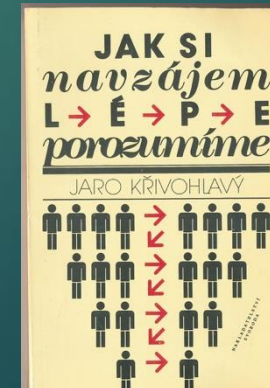
MYERS, D.G. *Sociální psychologie*. Brno : Edika, 2016. ISBN 978-80-266-0871-4

Sociální psychologie pro pedagogy. Edited by Zdeněk Helus. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 280 s. ISBN 8024711680.

VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie : Teorie, metody, aplikace*. Praha : Grada, 2019

ZIMBARDO, Philip G. a HARTWIG, Daniel. Philip Zimbardo: *Paměti psychologa*. Praha: Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1748-0.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.



PŘEDMĚT ZKOUMÁNÍ SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Východiska

Sociologie a psychologie

Zkoumání, jak jsou myšlenky, city a chování jedinců ovlivňovány aktuální, představovanou nebo naznačovanou přítomností jiných

Gordon W. Allport

Sociální psychologie je vědecké studium efektu sociálních a kognitivních procesů na způsob, jakým jedinci vnímají jiné lidi, způsob, jakým je ovlivňují a vytvářejí si vztahy k nim.

E. R. Smith a D. M. Mackie

sociální psychologie používá vědeckou metodu:

- ▶ přímé objektivní pozorování
- ▶ interpretaci pozorovaných dat založenou na logických postupech
- ▶ predikci, tj. formulování hypotéz a jejich ověřování
- ▶ experimentování

Aplikovaná sociální psychologie ovlivňuje

- ▶ psychologii zvládání stresu,
- ▶ psychologii zdraví,
- ▶ psychologii práce a organizace
- ▶ psychoterapii, rodinnou terapii
- ▶ pedagogiku
- ▶ mediaci
- ▶ a další

Velké ideje sociální psychologie

David Guy Myers

1. Konstruujeme svoji sociální realitu.
2. Naše sociální intuice jsou často silné, ale občas nebezpečné.
3. Postoje ovlivňují naše chování.
4. Naše chování určují sociální vlivy.
5. Naše chování je pod vlivem našich dispozic.
6. Sociální chování je také biologickým chováním.
7. City a konání vůči lidem jsou někdy negativní a někdy pozitivní.

2 velké sociologické směry

Sociologický konstruktivismus

Symbolický interakcionismus

2 základní hlediska sociální psychologie

Strukturální vymezení

- struktura osobnosti
- oblast dyadických (dvou osob) vztahů
- sociální mikrostruktura
- sociální makrostruktura

Procesuální určení

- Sociální procesy
- převládající vliv prostředí na jedince
- vliv jedince na sociální prostředí
- kognitivní procesy
- dynamika vztahů